

FREDRIC BROWN

MARIONETELE

Traducerea: Dan PAVELESCU
(publicată în Jurnalul SF Nr. 2/1992)

**Editura electronică Equinox
2011**

Oroarea a sosit în Cherrybell cu puțin după amiaza unei zile sufocant de fierbinți a lunii august. Poate că este un pleonasm; în Cherrybell, Arizona, orice zi de august este sufocant de fierbinte. Cherrybell se găsește pe Șoseaua 89, la 40 mile sud de Tucson și la vreo treizeci de mile de frontiera mexicană. Orășelul este alcătuit din două benzinării, câte una de fiecare parte a șoselei, ca să agațe șoferii din ambele direcții, un magazin universal, un magazin de băuturi alcoolice, un fel de artizanat-capcană pentru turiștii care nu mai au răbdare până la graniță ca să cumpere serape și huarache, o cârnățarie părăsită și câteva case locuite de americo-mexicanii care muncesc în Nagalos, orașul vecin dinspre sud și care, Dumnezeu știe de ce, preferă să locuiască în Cherrybell și să facă naveta în Fonduri model T. Pe indicatorul de pe șosea scrie: CHERRYBELL, POP. 42, dar indicatorul exagerează; Pop a murit anul trecut — Pop Anders, proprietarul cârnățariei acum părăsite — și cifra exactă este 41.

Oroarea a sosit în Cherrybell călare pe un catâr condus de un prospector bătrân, murdar și cu o barbă cenușie, care avea să se recomande Dade Grant. Numele ororii era Garvane. Avea o înălțime de aproape trei metri, dar era atât de slabă, aproape un schelet, încât nu putea cântări mai mult de treizeci de kilograme. Catârul bătrânului Dade o purta cu ușurință, în ciuda faptului că picioarele îi atârnavă de fiecare parte prin nisip. Târâtul acela prin nisip cale de peste cinci mile nu cauzase nicio stricăciune pantofilor ce reprezentau de altfel toată îmbrăcămintea sa, cu excepția unor „chiloți de baie”, de culoare albastru deschis. Nu dimensiunile erau însă cele care-i confereau aspectul respingător, ci pielea. Era roșie. Parcă fusese jupuit de viu, apoi pielea întoarsă cu exteriorul în afară. Craniul și fața îi erau la fel de înguste sau alungite; altminteri părea umană — sau cel puțin umanoidă. Asta dacă treceai peste faptul că avea părul de un albastru asemănător chiloților, ochilor și botinelor. Roșu sângeriu și albastru deschis.

Care i-a văzut venind peste câmpie, dinspre lanțul muntos din est, a fost Casey, proprietarul magazinului de băuturi. Ieșise pe ușa din spate a magazinului pentru o gură de aer proaspăt. În momentul acela, se aflau la vreo 100 de metri și deja se putea distinge straniețea figurii de pe catâr. De la distanța aceea, numai straniețea; oroarea apărea numai din apropiere. Casey rămase cu gura căscată și încremeni până când ciudatul trio ajunse la vreo 50 de metri, apoi porni încetișor spre ei. Există oameni care fug la vederea necunoscutului și oameni care înaintează să-l întâmpine. Casey înaintă ca să-l întâmpine. Se întâlniră la vreo 20 de metri în spatele magazinului. Dade Grant se opri și azvârli funia cu care conducea catârul. Scheletul se ridică, pur și simplu proptindu-se în picioare deasupra catârului. Trecu un picior peste el, rămase o clipă sprijinindu-se cu palmele de spinarea animalului, după aceea se așeză pe nisip.

— Planetă cu gravitație mare, murmură el. Nu pot rezista mult.

— Ai niște apă pentru catâr? îl întreabă prospectorul pe Casey. Trebuie să fie mort de sete. A trebuit să las burdufurile cu apă ca să-l pot căra... Arată cu degetul spre oroarea roș-albastră.

Abia acum își dădea Casey seama de grozăvia ei. Din depărtare, combinația de culori părea doar vag hidoasă, însă de aproape — pielea era aspră; părea că are vene la suprafață și că este umedă (deși nu era) și, la dracu', părea jupuit și cu

pielea întoarsă în afară. Sau doar jupuit, punct. Casey nu mai văzuse așa ceva și spera că nici nu avea să mai vadă vreodată. Simți ceva înapoia lui și privi peste umăr. Și alții remarcaseră arătarea și se apropiau; chiar la 10 metri în spatele lui erau doi băieți.

— *Muchachos*, strigă el. *Aqua por el burro. Un pozai. Pronto.* Se reîntoarce către arătare și întrebă:

— Ce...? Cine...?

— Mă numesc Dade Grant, spuse prospectorul întinzând o mână pe care Casey i-o strânse absent. Apoi arată din nou cu degetul peste umăr: Mi-a spus că-l cheamă Garvane. E extra-nu-știu-cum și un fel de ambasador.

Casey dădu din cap înspre schelet și fu fericit să primească același răspuns, și nu o mână întinsă.

— Numele meu este Manuel Casey, rosti el. Ce înseamnă extra-nu-știu-cum?

Glasul scheletului era neașteptat de profund și vibrant.

— Sunt un extraterestru. Și ambasador plenipotențiar.

Surprinzător, Casey era un om destul de educat și cunoștea ambii termeni; era probabil singurul om din Cherrybell care știa ce înseamnă cel de-al doilea lucru. Mai puțin surprinzător, considerând aspectul vorbitorului, era convins de cele auzite.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule? întrebă el. Dar, mai întâi, de ce nu veniți la umbră?

— Nu, mulțumesc. Aici este ceva mai rece, dar mă simt bine. Este echivalentul unei seri reci de primăvară pe planeta mea. Mă puteți ajuta, anunțând autorităților prezența mea. Cred că vor fi interesate, se gândi Casey, din baftă a dat peste cel mai potrivit om pe o rază de 20 de mile. Manuel Casey era jumătate irlandez, jumătate mexican. Avea un frate vitreg care era jumătate irlandez, jumătate american, iar acest frate vitreg era colonel de aviație la baza Davis-Monthan din Tucson.

— O clipă până telefonez, domnule Garvane, spuse el. Domnule Grant, nu doriți să veniți înăuntru?

— Nu, nu-mi pasă de soare. Toată ziua stau așa. Și Garvane ăsta m-a rugat să stau cu el până termină ce are de făcut. A zis c-o să-mi dea ceva de preț. Ceva... electronic.

— Un indicator electronic pentru minereu, alimentat cu baterii, interveni Garvane. Ceva foarte simplu, care indică zăcămintele până la adâncimi de două mile, felul, concentrația, cantitatea și adâncimea.

Casey înghiți un nod, se scuză și-și croi drum prin mulțime până în magazin. Peste un minut vorbea la telefon cu colonelul Casey, dar îi trebuiră alte patru minute ca să-l convingă că nu glumea și nici nu era beat.

După alte douăzeci și cinci de minute pe cer se auzi un zgomot și un helicopter cu patru locuri ateriză la o distanță de vreo zece metri de un extraterestru, doi bărbați și un catâr. Doar Casey avusese curajul să revină lângă trioul din deșert. (Existau și alți spectatori, dar aceștia se țineau la distanță).

Colonelul Casey, un maior, un căpitan și locotenentul care pilota heliicopterul coborâră și alergară spre ei. Scheletul se ridică cu cei trei metri ai săi; din efortul cu care o făcuse își puteai da seama că era obișnuit cu o gravitație mai mică decât cea a Pământului. Se înclină, își repetă numele și se identifică extraterestru și ambasador plenipotențiar. După aceea își ceru scuze că se va așeza.

Colonelul se prezentă pe sine și pe cei trei tovarăși.

— Acum, domnule, ce putem face pentru dumneavoastră?

Scheletul rânji. Dinții îi erau albaștri, asemănători părului și ochilor.

— Aveți o expresie: „Duceți-mă la șeful vostru”. Eu nu cer asta. De fapt, trebuie să rămân aici. Nici nu vă cer să-mi aduceți pe vreunul din șefii voștri. Ar fi nepolitic. Sunt într-un tot de acord ca să-i reprezentați, să vă vorbesc și să vă las să mă chestionați. Vă cer un singur lucru. Aveți magnetofone. Vreau ca înainte de a vorbi sau de-a răspunde întrebărilor voastre, să aduceți unul aici. Trebuie să mă conving că mesajul pe care îl vor primi conducătorii voștri va fi clar și cuprinzător.

— Perfect, răspunse colonelul și se întoarse către pilot: Locotenent, ia legătura radio și spune-le să ne trimită imediat un magnetofon. Poate fi parașu... Nu, ar dura prea mult. Spune să-l trimită cu un alt heliicopter. Hei, și să trimită și 50 de metri de cablu. Priza e în prăvălia lui Manny.

Locotenentul sprintă spre heliicopter.

Ceilalți rămaseră pe loc transpirând, apoi Manuel Casey se ridică.

— Avem o jumătate de oră de așteptat, vorbi el, și dacă o să stăm aici, în soare, cine este pentru o bere rece? Domnul Garvane?

— E o băutură rece, nu? Sunt un pic înghețat. Dacă aveți ceva fierbinte...?

— Imediat vă aduc o cafea. Doriți și o pătură?

— Nu, mulțumesc. Nu este nevoie.

Casey plecă, dar se întoarse repede, cu o tavă pe care se aflau șase sticle de bere rece și o cană aburindă. Între timp, locotenentul revenise. Casey lăsă tava jos și servi mai întâi scheletul, care sorbi din cafea și rosti:

— Delicios.

Colonelul Casey își dres glasul.

— Servește-l mai întâi pe prietenul nostru, prospectorul, Manny. Cât despre noi... ăăă, băutura este interzisă în timpul serviciului, dar în Tucson erau 44 de grade la umbră, iar aici e și mai cald și nu este nici umbră. Domnilor, considerați-vă în afara serviciului cât timp beți o sticlă de bere, sau până sosește magnetofonul, care din două se va întâmpla mai întâi.

Mai întâi se termină berea, dar ultima sticlă se deșerta în momentul când se auzi cel de-al doilea heliicopter. Casey întrebă scheletul dacă mai dorea cafea. Oferta îi fu refuzată în mod politic. Casey îi făcu cu ochiul lui Dade Grant și prospectorul îi răspunse la fel, așa încât Casey se duse după alte două sticle de bere pentru civili. Întorcându-se, se întâlni cu locotenentul care purta cablul prelungitor și-i arătă unde era priza.

— Atențiune, rosti colonelul și toți amuțiră. Domnilor, vă rog să luați loc, aproximativ într-un cerc. Sergent, dacă instalezi microfonul în mijlocul cercului, va înregistra orice cu claritate.

— Da, domnule colonel. Sunt aproape gata.

Zece oameni și un umanoid extraterestru stăteau în cerc, cu microfonul atârnat de un trepied în centru. Oamenii transpirau abundent; umanoidul tremura ușor. În afara cercului, catârul stătea cu capul plecat în jurul lor, la vreo cinci metri depărtare, într-un semicerc, se afla întreaga populație din Cherrybell; magazinele și benzinăriile erau pustii.

Sergentul apăsă un buton și rola magnetofonului începu să se învârtă.

— Probă de microfon, rosti sergentul, probă de microfon.

Dădu banda înapoi, după aceea apăsă pe butonul de redare. „Probă de microfon, probă de microfon”, se auzi din difuzorul magnetofonului. Tare și limpede. Sergentul dădu banda înapoi și o șterse.

— Când îi dau acum drumul, va începe să înregistreze, domnule colonel.

Colonelul privi spre extraterestru cel înalt care încuviință și dădu afirmativ din cap. Sergentul apăsă pe butonul de înregistrare.

— Mă numesc Garvane, spuse rar și limpede scheletul. Vin de pe planeta unei stele care nu este înregistrată în catalogul vostru stelar, cu toate că roiul globular de 90000 de stele din care face parte vă este cunoscut. Se găsește, pornind de pe Pământ, în direcția centrului galaxiei, la o distanță de peste 4000 ani-lumină. Cu toate acestea, nu mă găsesc aici ca reprezentant al planetei sau poporului meu, ci ca ambasador plenipotențiar al Uniunii Galactice, o federație a civilizațiilor din galaxie, pentru binele tuturor. Misiunea mea este de a vă vizita și decide, aici și acum, dacă sunteți sau nu, bineveniți în federație. Puteți întreba orice doriți. Îmi rezerv însă dreptul de a amâna unele răspunsuri până după luarea deciziei. Dacă aceasta este favorabilă, voi răspunde tuturor întrebărilor, inclusiv celor pe care le-am amânat. De acord?

— Da, încuviință colonelul. Cum ați sosit aici? O navă spațială?

— Corect. Se află chiar deasupra noastră, pe o orbită, la 22000 de mile depărtare, așa încât se rotește odată cu Pământul și rămâne deasupra acestui punct. Sunt observat de pe ea și de aceea prefer să rămân aici, în loc deschis. N-am decât să-i semnalizez ca să vină și să mă ia.

— Cum de vorbiți atât de fluent limba noastră? Sunteți telepatic?

— Nu sunt. Nicăieri în galaxie nu există rase telepactice, decât între membrii lor. Pentru această misiune, am învățat limba voastră. Avem, de multe secole, observatori printre voi — când spun noi, mă refer la Uniunea Galactică. Evident, eu nu pot trece ca pământean, dar există alte rase care pot. Reprezentanții lor nu sunt spioni sau agenți; n-au încercat să vă afecteze în vreun fel; sunt observatori și atât.

— Ce câștigăm noi, dacă intrăm în această Uniune? întrebă colonelul.

— În primul rând, un curs rapid în științele sociale fundamentale, care va termina cu tendința voastră de-a vă lupta între voi și va institui un control asupra agresiunilor voastre. După ce vom fi convinși că le-ați asimilat, vă vom oferi zborul spațial și alte multe lucruri, în ritmul în care le veți putea asimila.

— Și dacă refuzăm?

— Nu se va întâmpla nimic. Veți fi lăsați în pace; ne vom retrage până și observatorii. Vă veți urma soarta: fie veți pustii și distruge planeta în următorul secol, fie veți stăpâni voi înșivă științele sociale amintite. Și poate, cândva, veți

redeveni candidați și vi se va oferi din nou intrarea în Uniune. Noi vom controla din timp în timp și, dacă va fi sigur că nu vă veți distruge, vom reveni.

— Dacă tot sunteți aici, de ce vă grăbiți? De ce nu-i așteptați pe conducătorii noștri, ca să vorbiți direct cu ei?

— Amân răspunsul. Motivul nu este important, dar este complicat și nu vreau să pierd timpul explicându-l.

— Presupunând că hotărârea va fi în favoarea noastră, cum vom intra în contract pentru a vă anunța ce decizie am luat noi? Evident, cunoașteți destule despre noi ca să înțelegeți că ne este imposibil să dăm un răspuns imediat.

— Vă vom afla hotărârea prin observatorii noștri. Una din condițiile primirii în Uniune este publicarea integrală și necenzurată a acestei discuții în toate ziarele voastre. De asemenea, a deliberărilor și deciziei guvernului vostru.

— Dar alte guverne? Nu putem hotărî pentru întreaga lume.

— Pentru început, a fost ales guvernul vostru. Dacă acceptați, vă vom oferi tehnicile care îi vor determina și pe ceilalți să accepte rapid... iar aceste tehnici nu implică forța sau amenințarea cu forța.

— Trebuie să fie niște „tehnici” cu totul speciale, rosti colonelul ironic, dacă un anumit stat, pe care nu trebuie să-l numesc, va fi de acord fără nicio amenințare.

— Uneori, o recompensă este preferabilă unei amenințări. Credeți că statul pe care nu vreți să-l numiți va fi încântat atunci când voi veți coloniza planetele unor stele îndepărtate, înainte ca ei să ajungă pe Lună? Totuși, acesta este un aspect minor. Aveți încredere în tehnicile respective.

— Mi se pare prea frumos ca să fie adevărat. Ați spus însă că veți decide, acum și aici, dacă vom fi sau nu invitați să facem parte din Uniune. Pot întreba pe ce factori vă veți baza decizia?

— Unul este — a fost, deoarece l-am depășit — verificarea gradului de xenofobie. Asta înseamnă teama de străini. Noi folosim un termen care n-are corespondent în vocabularul vostru: înseamnă frică și repulsie față de cei din altă rasă. Eu — sau cel puțin un membru al rasei mele — am fost ales pentru primul contact. Pentru că sunt ceea ce ați putea denumi, cu aproximație, umanoid — așa cum și eu vă consider, cu aproximație, umanoizi — vă apar probabil mai oribil și mai respingător decât ar fi multe alte specii. Deoarece, față de voi sunt caricatura unei ființe umane, sunt mai oribil decât o ființă care n-are nici cea mai mică asemănare cu voi. Poate că sunteți scârbiți și îngroziți de mine dar, credeți-mă, ați trecut testul. În galaxie există rase care nu vor putea niciodată face parte din Uniune, indiferent de gradul lor de civilizație, deoarece sunt xenofobe în mod violent și incurabil; membrii lor nu pot vedea sau vorbi cu membrii altor rase. Fie că fug, urlând dinaintea lor, fie încearcă să-i ucidă. Urmărindu-vă..., și roti brațul către populația din Cherrybell, ...știu că vă dezgustă înfățișarea mea, dar este ceva care se poate trata. Ați trecut cu bine testul.

— Mai sunt și alte teste?

— Încă unul. Dar cred că este timpul să... în loc să-și termine fraza, scheletul se întinse pe nisip și închise ochii.

— Ce dracu'? sări în picioare colonelul. Ocoli iute trepidul microfonului și se apleacă peste extraterestru, căutându-i inima.

Când își ridică privirea, Dade Grant, prospectorul, chicoti.

— N-are inimă, colonele. O să vi-l las însă ca amintire, iar înăuntru veți găsi niște lucruri mai interesante decât niște simple măruntaie. Da, este o marionetă pe care am dirijat-o așa cum Edgar Bergen, păpușarul vostru, își conduce marioneta — cum o chema? Ah, da, Charlie McCarthy. Acum, când și-a îndeplinit misiunea, a fost dezactivat. Întoarceți-vă la locul dumneavoastră, domnule colonel.

— De ce? întrebă colonelul Casey, așezându-se încet.

Dade Grant își scotea peruca și barba. Se frecă pe față cu o cârpă pentru a-și curăța machiajul și apărău un bărbat tânăr.

— V-a spus Garvane, începu el, sau ceea ce vi s-a spus prin intermediul lui, este absolut adevărat. Da, era doar o marionetă, însă reproduce fidel un membru al unei rase inteligente din galaxie, cea față de care — conform psihologilor noștri — ar fi trebuit să reacționați violent în ipoteza xenofobiei. Nu am adus un reprezentant real al speciei sale, deoarece au și ei o fobie, agorafobia — teama de spațiu. Sunt extrem de civilizați și utili Uniunii, dar nu-și părăsesc niciodată planeta. Observatorii noștri ne-au asigurat că voi nu aveți această fobie. Totuși, n-au putut să își dea seama de gradul xenofobiei, iar singura cale de-a o testa a fost să aducem pe cineva care să facă primul contact.

— Nu pot spune că nu mă simt ușurat, suspină colonelul. Ne putem înțelege ca umanoizii, atunci când este nevoie. Dar e o ușurare să vezi că rasa stăpânitoare a galaxiei este, totuși, cea umană, și nu doar umanoidă. Care este al doilea test?

— Îl treceți chiar acum. Spuneți-mi... Pocni din degete: După Charlie McCarthy, care era cea de-a doua marionetă a lui Bergen?

Colonelul ezită, dar sergentul răspunse:

— Mortimer Snerd, domnule.

— Exact. Așa că, spuneți-mi Mortimer Snerd, iar acum cred că e timpul să... Se întinse pe nisip și închise ochii, așa cum făcuse și scheletul cu puțin timp înainte.

Catârul înălță puțin capul și-l strecură în cerc, peste umărul sergentului.

— Gata cu marionetele, colonele, vorbi el. Iar acum, ce-i cu chestia aia, că este important ca rasa conducătoare să fie umană sau măcar umanoidă? Ce este o rasă conducătoare?

- sfârșit -